

Příloha č. 1 Smlouvy o dílo týkající se restaurování orchestrionu zn. Dalibor od firmy H. Klepetář - 1. a 2. etapa

Záměr restaurátorské práce:

- záměrem restaurátorského zásahu je rekonstrukce automatofonu a jeho mechanismů až do stavu úplné funkčnosti, při zachování stejných technik používaných výrobcem s maximálním důrazem na zachování autenticity předmětu
- fotodokumentace restaurátorského zásahu, vypracování restaurátorské zprávy

Orchestrion zn. Klepetář

Charakteristika

Pianoorchestrion obsahující pianinový akustický element a bicí sekci (velký a virblový buben, činel a triangl), vyrobený na přelomu 19. a 20. století. K pohonu je použit hnací mechanismus podobný hodinovému stroji se závažím, který otáčí hřebíčkovým válcem.

Stav ke dni 8.3.2018 – **částečné funkční - není schopen přednesu skladby**

Akustický element, snímací mechanika a bicí sekce

- količnick je na první pohled popraskaný a zborcený **viz foto č. 2**
- podle provedených zkoušek ladící kolíky již neudrží ladění viz tabulka naměřených hodnot
- část hladkého i opředeného strunového potahu je pokryto korozními produkty **viz foto č. 2**
- rezonanční deska obsahuje průběžnou prasklinu **viz foto č. 4**
- podle stavu količnicku lze předpokládat nesoudržnosti kličových spojů mezi jednotlivými komponenty akustického elementu
- jednotlivé části jsou pokryty nánosy nečistot
- snímací mechanika vykazuje dřívější opravy hřebenu vahadel **viz foto č. 3**
- plstěný povrch kladívek je v diskantové poloze silně opotřeben **viz foto č. 13**
- podle rozsahu koroze kovových předmětů lze předpokládat, že dusítkový hřeben je nefunkční
- kovové části jsou pokryty korozními produkty
- poškozená blána virblového bubnu **viz foto č. 12**
- zcela chybí kožená blána zadní části velkého bubnu
- triangl je nefunkční z důvodu nevhodného krepování kladívka
- činel pravděpodobně není již originál

Hodnoty krouticího momentu ladících kolíků v jednotkách kpm.

kpm / tón	A	a	a1	a2	a2 mandolína	a3 - mandolína
kolík 1	1	0	1	5	0	2
kolík 2	1	0	0	3	0	2
kolík 3		0	0	5	0	1
kolík 4					0	2

Minimum pro spolehlivé udržení ladění je **6 kpm**. Norma pro nové nástroje je 14 – 20 kpm.

Hnací mechanismus

- jednotlivé části jsou pokryty nánosy nečistot a korozními produkty **viz foto č. 6**
- minimálně jeden pastorek je opotřebován až na samou hranici funkčnosti **viz foto č. 6**
- navazující ozubené kolo na poškozený pastorek je také silně opotřebováno **viz foto č. 6**
- části vzduchového regulátoru již nejsou originál **viz foto č. 5**
- originální mincovní dráha byla v minulosti nevhodně nahrazena **viz foto č. 7**
- klička stranového posuvu programového válce již není originál **viz foto č. 8**
- lze předpokládat, že vůle mosazných pouzder bude za hranicí tolerance. Přesný rozsah poškození určí až hodinář.

Soustava kladek a potencionální závaží

- uložení kladek vykazuje opotřebení
- litinové závaží je nahrazeno novodobou klecí s olověnými pásy **viz foto č. 15**

Hřebíčkové válce

- oba dochované válce vykazují vlivem sesychání dřeva praskliny rozličných šířek a délek **viz foto č. 14**
- povrch válců je na některých místech poškrábaný od snímacích vahadel

Skříň, povrchová úprava

- nesoudržná nebo chybějící dýha na povrchu skříně **viz foto č. 11**
- povrch mosazných prvků skříně je pokryt korozními produkty
- povrch šelakové politury je degradován
- v obou křídlech otvírací prospektové části je na několika místech silně poškozena podmalba na skle **viz foto č. 10**
- levá skleněná výplň dveří s podmalbou je prasklá
- krycí látka zadní části již není originál
- chybí pravá lišta soklu **viz foto č. 11**
- velká trhлина na obou bočnicích cca 5 mm **viz foto č. 9**
- při poslední opravě byly používány novodobé křížové vruty
- chybí lyžiny pro pohyb závaží

Návrh restaurátorských zásahů:

Akustický element, snímací mechanika a bicí sekce

- zborcený nefunkční kličník bude nahrazen novým dílem a opatřen kopií krycí lamely s vyznačenými tóny
- nový kličník může být osazen původními kolíky (pokud to jejich stav po čištění povrchu umožní). V opačném případě bude použita sada historických kolíků demontována z jiného nástroje o síle 6,75 mm.
- nesoudržné části budou opět klíženy na své místo

- praskliny budou vyšpánovány rezonančním smrkem, barevně sladěny a opatřeny kopálovým lakem
- celá rezonanční deska bude následně rozleštěna za pomoci houbičky do vysokého lesku
- kompletní strunový potah bude po přepočítání menzur nahrazen duplikátem
- jednotlivé dřevěné části budou mechanicky a za pomoci vlhkého hadru čištěny
- kovové části mechaniky a bicí sekce budou mechanicky čištěny a pasivovány za pomoci mikrokrystalického vosku
- budou kontrolována pérka všech tónových dílků a popřípadě zhotoveny kopie
- otázka opotřebeného plstěného potahu bude řešena v basové poloze přebroušením a v diskantové poloze nahrazením potahu z jiného nástroje
- poškozené nebo neexistující potahy bubnů budou nahrazeny novou kůží

Hnací mechanismus

- čištění od prachových nečistot a odstranění starých olejových nánosů
- odstranění korozních produktů mechanickou / chemickou cestou
- pasivován tanátem A
- konzervace povrchu mikrokrystalickým voskem
- kontrola mechanismu odbornou firmou
- zhotovení duplikátů poškozených částí

Soustava kladek a potencionální závaží

Navrhuji ponechat současnou náhradu originálního závaží. Náhrada je funkční a svým konstrukčním řešením do jisté míry jedinečná. Dalším z důvodů je ušetření peněžních prostředků za zhotovení kopie - 10.000,- až 15.000,- Kč.

- soustava bude čištěna a promazána

Skříň, povrchová úprava

- budou klíženy nesoudržné části skříně zpět na své místo
- nesoudržné části dýhy s podkladem budou podmazány směsí kožního a kostního klišu a klíženy zpět na své místo
- chybějící části dýhy budou vyspraveny dýhou stejné dřeviny a kresby
- nový materiál bude mořen do odstínu původního okolního dřeva
- vrchní vrstvy degradované politury budou v celém rozsahu odmyty lihem a obnoveny stejnou technikou používanou výrobcem za pomoci šelaku, lihu a strojního oleje
- poškozené kovové prvky budou opraveny a umístěny zpět na své místo
- novodobá látka zadní části bude nahrazena kopií látky stejné struktury a barvy

Restaurování podmaleb

- čištění, konsolidace skla a původní zachovalé malby, retuši a jejich fixace, slepení střepů, ev. použití podpůrného skla a jeho adjustace k původnímu sklu, zhotovení manipulačního rámu přímo na míru skleněných výplní

Souhrn cenových kalkulací za jednotlivé kapitoly:

Akustický element a výměna kličníku	45.000,- Kč
Snímací mechanika, kladívková lišta	24.000,- Kč
Bicí sekce	9.000,- Kč
Hnací mechanismus	29.000,- Kč
Skříň, povrchová úprava	27.000,- Kč
Restaurování podmaleb, lepení skla	30.000,- Kč
Ladění, regulace mechanismu	11.000,- Kč
Klížení programového válce	7.000,- Kč
Vypracování restaurátorské zprávy	8.500,- Kč
Demontáž / montáž, cestovní náklady a pojištění	11.000,- Kč
Cena celkem	201.500,-Kč

Nejsem plátcem DPH.

Záruka na restaurátorské práce 5 let

Vypracoval:

Radek Janoušek
Restaurátor pianol a orchestrionů
Licence Ministerstva kultury - www.monumnet.npu.cz
Na Čekané 278/1, 460 15, Liberec 15
IČO 72583622

